

SAKSGANG

Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	28.04.2020	055/20

"Evakuer barna frå Moria no". Er Flakstad Kommune med?

Vedlegg:

Dok.dato **Tittel**
21.04.2020 Til kommunen - bakgrunn

Dok.ID
1360603

Rådmannens innstilling:

Legges fram uten innstilling til forslag.

28.04.2020 Formannskapet

Forslag fra SV v/Niilo Nissinen:

1. Formannskapet i Flakstad støtter oppropet "Evakuer barna fra Moria". Flakstad kommune har kapasitet til å bosette flere flyktninger enn hva regjeringen har lagt opp til, også når det gjelder enslige mindreårige, og ber regjeringen svare positivt på henvendelsen fra Hellas om å ta imot enslige mindreårige fra flyktningeleirene.
2. Rådmannen bes legge fram en sak som viser mulige former for samarbeid mellom Flakstad Kommune og Lesvos. Da det er flere kommuner som har tilsvarende vedtak, ber formannskapet rådmannen kontakte disse kommunene for å samkjøre dette samarbeidet.

Forslaget fra SV enstemmig vedtatt.

FS- 055/20 Vedtak:

1. Formannskapet i Flakstad støtter oppropet "Evakuer barna fra Moria". Flakstad kommune har kapasitet til å bosette flere flyktninger enn hva regjeringen har lagt opp til, også når det gjelder enslige mindreårige, og ber regjeringen svare positivt på henvendelsen fra Hellas om å ta imot enslige mindreårige fra flyktningeleirene.
2. Rådmannen bes legge fram en sak som viser mulige former for samarbeid mellom Flakstad Kommune og Lesvos. Da det er flere kommuner som har tilsvarende vedtak, ber formannskapet rådmannen kontakte disse kommunene for å samkjøre dette samarbeidet.

Saksopplysninger:

Bakgrunn og problemstilling

«Evakuer Barna fra Moria, nå»

- Bakgrunnen for oppropet
- Organisasjoner som har sluttet seg til oppropet
- Oppropsteksten
- Eksempler på vedtak i ulike kommuner

Kommuner over hele landet har sluttet seg til oppropet med krav om at Norge bidrar til evakuering av barna i flyktningeleiren Moria. Dette er ikke først og fremst et spørsmål om politikk, men om solidaritet. Norge er inne i krevende tider, men de aller mest sårbare i Europa må inkluderes i solidaritetsdugnaden. Regjeringen har vært tydelige på at å løse flyktningesituasjonen i Europa er en del av Norges ansvar, men de har så langt ikke vært villige til å slutte seg til de initiativ som er kommet fra andre land. Dette kan kommunene med sine vedtak være med å påvirke. I tillegg er det i en god del kommuner bygget opp solid kompetanse for å ta imot og bistå flyktninger som kommer, som i dag ikke blir brukt.

Kampanjen «Evakuer barna fra Moria» ble startet av Marthe Valle, sykepleier og artist, og Katrin Glatz Brubakk, barnepsykolog og feltarbeider for Leger uten Grenser. Begge har vært i Moria utallige ganger de siste fem årene og kjenner betingelsene der godt. Negar Bajoghli og Lars Korsnes er nå en del av arbeidsgruppa, også de erfarne og engasjerte frivillige.

«Evakuer barna fra Moria nå» har tilslutning fra over 20 frivillige organisasjoner, som representerer over en halv million mennesker. 173.000 mennesker vært inntil streamen fra online-demonstrasjonen 1.april, der 7500 barnesko ble satt ut for å symbolisere alle barna som bor i leiren. 46.350 mennesker har skrevet under på oppropet «Evakuer barnefamilier fra Moria nå», som ble overlevert regjeringen 6.april. Dette viser et enormt folkelig engasjement og et tydelig krav til regjeringen om å handle.

På politisk nivå har kommunestyre over hele landet, inkludert Trondheim, Oslo, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Harstad og Bodø, sluttet seg til oppropet. Noen av dem har også sagt seg villige til å ta en ekstra andel enslige mindreårige fra leirene i Hellas, da de har kompetanse og kapasitet. Og 19 eks-ministre har nylig gått ut og oppfordret regjeringen til å bli med på en felleseuropeisk evakueringsdugnad.

Betingelsene i Europas største flyktningeleir, Moria, har vært svært bekymringsfulle lenge. I snart fem år har organisasjoner, hjelpearbeidere og frivillige advart om at leveforholdene er skadelige, særlig for barna. Med corona på toppen er situasjonen blitt svært kritisk og det er bare spørsmål om tid før vi ser ytterligere dødsfall der. Barna er redde for sine foreldre og syke familiemedlemmer, og den lille helsehjelpen som finnes for dem i dag vil være totalt beslaglagt av corona-tilfeller når viruset treffer leiren.

Vi krever at Norge i første omgang slutter seg til det tyske initiativet for å evakuere 1600 av de mest sårbare fra Moria. Dette er støttet av Belgia, Bulgaria, Finland, Frankrike, Litauen, Kroatia, Irland, Portugal og Luxemburg. Tyskland og Luxemburg startet evakuering av sin andel rett etter påske, til tross for corona. Alle som evakueres må selvsagt i karantene og testes, og alle smitteverntiltak må følges. Det er fullt mulig å gjøre dette både sikkert og forsvarlig. Regjeringen har gjentatte ganger sagt at de vil være med og ta ansvar for flyktningesituasjonen. Den langsiktige løsningen de snakker om er flott at man prøver å få på plass. Men nå er situasjonen så akutt at man må evakuere de mest sårbare umiddelbart. Flyktningene

har ikke tid til å vente. Derfor må Norge slutte seg til det europeiske initiativet. Jo flere som deltar, jo mindre belastning pr land. Norge har en lang tradisjon som humanitært land, og skal vi fortsette med det, er det naturlig å slutte seg til en slik dugnad.

Organisasjoner, Europarådet og FN har i årevis betegnet situasjonen i Europas største flyktningeleir som uverdigg og katastrofal. Med coronasmitte hengende over blir situasjonen tidsmessig svært prekær. Over 20 000 mennesker er stuert sammen i en leir laget for mindre enn 3000. Det gjør det umulig å holde avstand. En familie på 5-6 personer deler tre kvadratmeter. Naboen bor på andre siden av et ullteppe. Det er opp til 1.300 mennesker på én vask. Såpe er mangelvare. Varmtvann finnes ikke. Uansett hva man prøver på av smitteverntiltak, er det umulig å hindre dette viruset i å spre seg, og det vil være eksplosivt når det skjer. Livsbetingelsene er så dårlig at de fleste er sårbare helsemessig nå. Det er allerede mange som hoster og harker etter en rå og fuktig vinter.

Sykehuset på Lesvos har 6 plasser for intensivsykepleie, og det er ikke nok til lokalbefolkningen en gang. Utfallet av at smitten sprer seg i Moria må forventes å være katastrofal.

Folket er klare i kravet om å evakuere. Det viser både antall underskrifter, deltagere på online demonstrasjonen og alle de frivillige organisasjonene som stiller seg bak. Dette er snakk om vilje - det er fullt mulig å gjennomføre. Det viser Luxemburg og Tysklands handlinger disse ukene, og vi mener Norge fint kan klare det også.

Følgende organisasjoner er tilsluttet oppropet:

Leger uten Grenser, Røde Kors, Redd Barna, Norsk Folkehjelp, Flyktningehjelpen. Amnesty International, Norske Kvinners Sanitetsforening, Care, Sos Barnebyer, Vergeforeningen, KFUK/KFUM, Dråpen i Havet, Atlas Alliansen, Noas, Antirasistisk senter, Kirkens Nødhjelp, Norges Fredsråd, Unicef, Norges sosiale Forum, Light Up, Northern Light Aid, Refugees Welcome Norway, Seif

Oppropet signert av 46 350 mennesker i mars/april 2020.04.08:

Kjære regjeringen Solberg, hjelp de utsatte barna i Moria-leiren på Lesvos nå!

De siste månedene har stadig flere i Norge krevd at politikerne bidrar til å evakuere barna fra de umenneskelige og utrygge forholdene de lever under i Moria-leiren på Lesvos.

Regjeringens svar har så langt vært å etterlyse langsiktige løsninger.

Nå er den humanitære krisen så prekær at den krever en umiddelbar løsning!

7500 barn lider uten tilgang til rent vann, nok mat, skolegang, varme eller trygghet.

De fryser og er redde. Tilgangen til helsehjelp er svært begrenset. Barna frarøves en trygg oppvekst mens vi ser på.

Norge og andre land står nå i en ekstraordinær og krevende situasjon. Korona-

pandemien

preger oss alle, og store deler av statsapparatet jobber døgnet rundt for å håndtere situasjonen.

Alle forstår at det er en krevende tid. Men for menneskene som sitter fast i flyktningeleirer,

representerer det nye viruset enda en økt fare. Karantene og strenge hygienerutiner som vi benytter for å beskytte oss selv og andre, er umulig å håndheve og de som bor der har ikke mulighet til å beskytte seg mot viruset. Og få, om noen, vil motta adekvat behandling.

Selv om barn ikke er mest utsatt for COVID-19, bor det kronisk syke barn i leirene som har

store behandlingsbehov. Et akutt virusutbrudd vil kunne beslaglegge den lille helsehjelpen

som fins. I tillegg blir barn utsatt hvis omsorgspersonene deres blir syke eller dør.

Om COVID-19 får spre seg i den overbefolkede leiren vil konsekvensene bli katastrofale. En trygg evakuering er nødvendig, og er mulig å få til uten ekstra risiko for folkehelsen i europeiske land.

På sikt, men snarlig, må alle som bor i leiren evakueres da forholdene ikke overholder

minstekrav for å dekke deres grunnleggende behov.

Jeg signerer herved et krav om at Norge umiddelbart bidrar til at barnefamilier og enslige

mindreårige evakueres fra flyktningeleiren Moria.

Erling Sandnes
Rådmann

Trond E. Kroken
ordfører